

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

A decorative graphic consisting of four triangles: a solid black triangle pointing up at the top center, a solid grey triangle pointing down at the top right, a solid grey triangle pointing up at the bottom left, and a solid grey triangle pointing up at the bottom right.

**STUDENTŲ
MOKSLINĖS VEIKLOS
LXXV
KONFERENCIJA**

Vilnius, 2023 m. gegužės 15–19 d.
PRANEŠIMŲ TEZĖS

*Leidinį sudarė VU MF Mokslo specialistė
dr. Simona KILDIENĖ*

Mokslo komitetas:

Prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė
Doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
Prof. dr. Vaiva Hendrixson
Doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
Prof. dr. Nomedas Rima Valevičienė
Prof. dr. Eglė Preikšaitienė
Dr. Diana Bužinskienė
Prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
Doc. dr. Saulius Galgauskas
Prof. dr. Eugenijus Lesinskas
Doc. dr. Valdemaras Jotautas
Prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas

Dr. Ieva Stundienė
Prof. dr. Marius Miglinas
Doc. dr. Birutė Zablockienė
Inga Kisielienė
Prof. dr. Violeta Kvedarienė
Dr. Žymantas Jagelavičius
Prof. dr. (HP) Edvardas Danila
Doc. dr. Kristina Ryliškienė
Dr. Gunaras Terbetas
Prof. dr. Alvydas Navickas
Doc. dr. Rima Viliūnienė
Prof. dr. Sigita Lesinskienė

Doc. dr. Sigitas Ryliškis
Doc. dr. Vytautas Tutkus
Dr. Danutė Povilėnaitė
Doc. dr. Sigita Burokienė
Dr. Agnė Abraitienė
Prof. dr. Pranas Šerpytis
Prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
Prof. dr. Vilma Brukienė
Dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
Doc. dr. Marija Jakubauskienė

Organizacinis komitetas:

Martyna Sveikataitė
Rafal Sinkevič
Gintarė Zarembaitė
Alicija Krasavceva
Karina Mickevičiūtė
Jogailė Gudaitė
Emilis Gegeckas
Auksė Ramaškevičiūtė
Tautvydas Petkus
Kristina Marcinkevičiūtė
Melita Virpšaitė

Gabrielė Lissauskaitė
Rosita Reivytytė
Kamilė Čeponytė
Šarūnas Raudonis
Monika Rimdeikaitė
Inga Česnavičiūtė
Tadas Abartis
Rūta Bleifertaitė
Kristijonas Puteikis
Saulius Ročka
Paulius Montvila

Agnė Timofejevaitė
Augustė Lapinskaitė
Emilis Šostak
Gratas Šepetyš
Gediminas Gumbis
Erika Ališauskienė
Indrė Urbaitė
Miglė Vilniškytė
Urtė Smailytė
Gabriela Šimkonytė
Julija Bitautaitė

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2023

© Vilniaus universitetas, 2023

ADENOIDCISTINĖ TRACHĖJOS KARCINOMA: DVIEJŲ KLINIKINIŲ ATVEJŲ ANALIZĖ

Darbo autorė. Gabija KONDRATAVIČIŪTĖ (IV kursas).

Darbo vadovas. Asist. dr. Žymantas JAGELAVIČIUS, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Krūtinės ligų, imunologijos ir alergologijos klinika, Krūtinės chirurgijos centras. VUL SK Širdies ir krūtinės chirurgijos centras, Krūtinės chirurgijos skyrius.

Darbo tikslas. Išnagrinėti dviejų pacienčių, kurioms buvo diagnozuota adeoidcistinės trachėjos karcinoma, klinikinius atvejus.

Darbo metodika. Klinikinio atvejo analizė. *Ivadas.* Pirminiai trachėjos navikai yra reti, jie sudaro apie 0.2% visos kvėpavimo sistemos navikų. Adenoidinė cistinė karcinoma yra antras pagal dažnumą piktybinis trachėjos navikas (10-15%). Šio naviko histologinė struktūra ir biologinis elgesys yra panašus į navikus, aptinkamus seilių liaukose, kurie įprastai yra lėtai augantys, gerai diferencijuojami ir pasižymi submukozine infiltracija. Dažniausiai trachėjos navikai sukelia nespecifinius kvėpavimo takų sistemos simptomus, gali imituoti nepiktybinius susirgimus, tokius kaip astma, LOPL ir kitus. Dėl plataus trachėjos spindžio simptomai gali nepasireikšti iki kol navikas neužima 50-75% trachėjos skersmens. Dėl pirminių trachėjos navikų retumo nėra TNM klasifikacijos sistemos skirtos trachėjos navikams, todėl sunkiau tinkamai įvertinti ligą, prognozę, lyginti rezultatus. Optimalus gydymas sergant adenoidcistine trachėjos karcinoma yra radikali chirurginė rezekcija ir adjuvantinė radioterapija.

Atvejų aprašymai.

57-erių metų pacientė tirta ir gydyta ambulatoriškai dėl dusulio fizinio krūvio metu ir „cypsėjimo“ kvėpuojant. Diagnozuota alerginė astma, tačiau simptomai progresavo. Fibrobronchoskopijos (FBS) metu buvo rastas darinys trachėjos dešiniojoje-nugarinėje sienelėje viršutiniame trečdalyje, siaurinantis spindį ~65%. Atlikus biopsiją, nustatyta adenoidcistinė karcinoma. Kompiuterinės tomografijos (KT) metu matomas trachėjos navikas galimai peraugantis skyd liaukę bei 1 cm skersmens darinys kairiojo plaučio viršutinėje skiltyje. Pirmiausia, pacientei buvo atlikta trachėjos rekanalizacija bužuojant, pašalinta endotrachealiai esanti darinio dalis. Po 10 parų buvo atlikta cirkuliarinė trachėjos rezekcija su skyd liaukės dešinės skilties rezekcija (pašalinta 3.3 cm trachėjos). Pooperacinė eiga komplikavosi žaizdos infekcija ir dešinės balso klostės pareze. Po trijų mėnesių plaučių biopsija per krūtinės sieną patvirtino adenoidcistinės karcinomos darinį plautyje. Dėl to atlikta torakoskopinė pleištinė plaučio rezekcija. Galutinė patologijos diagnozė – trachėjos adenoidinė cistinė karcinoma su plitimu skyd liaukėje ir solitarinė metastazė plautyje. Pagal Bhattacharyya pasiūlytą klasifikacijos sistemą naviko stadija T4 (navikas infiltruoja skyd liaukę). Po mėnesio atliktame PET/KT ir po metų atliktuose kontroliniuose KT ir FBS tyrimuose – ligos recidyvo požymių nenustatyta.

43-ųjų metų moteris kreipėsi į gydytojus dėl atsikosėjimo su krauju ir fizinio krūvio metu atsiradusio skausmo dešinėje krūtinės pusėje. Iš viso buvo du hemoptizės epizodai: prieš pusę metų ir prieš keletą savaitių. Atlikus KT tyrimą rasta pavienių židinių kairiajame plautyje ir lokalus trachėjos sienelės sustorėjimas viduriniame trečdalyje iki 0.7x1cm. Tolesnei diferenciacijai buvo atlikta FBS ir darinio biopsija. Rastas egzofitinis darinys dešinėje lateralinėje sienelėje, be reikšmingo spindžio siaurimo. Biopsijos histologinis atsakymas – adenoidcistinė karcinoma. Pacientei atlikta cirkuliarinė trachėjos rezekcija (pašalinta 2.5 cm trachėjos). Galutinė patologijos diagnozė – trachėjos adenoidinė cistinė karcinoma, pagal Bhattacharyya – T1 (navikas <2 cm). Pooperacinė eiga sklandi. Po metų atliktuose kontroliniuose KT ir FBS tyrimuose ligos recidyvo požymių nenustatyta.

Išvados. Dėl šios patologijos retumo bei nespecifinių požymių ankstyva diagnostika yra sudėtinga. Tad esant tokiems simptomams kaip stridoras ar hemoptizė yra būtina neatidėliojant iširti ir stambiausias kvėpavimo takų dalis. Pagrindinis gydymo būdas esant piktybiniam trachėjos navikui yra chirurginis. Standartizuota klasifikavimo sistema padėtų geriau įvertinti ir prognozuoti ligą, bei paskirti tinkamą gydymą.

Raktažodžiai. Adenoidinė cistinė trachėjos karcinoma; adenoidcistinė karcinoma; pirminiai trachėjos navikai; trachėjos rezekcija.